Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Ejer af husdyrbruget på

Hovenvej 81

6971 Spjald

Sagsbehandler
Poul Bennetzen
Direkte telefon
9974 1560
E-post
Poul.Bennetzen@rksk.dk

Dato
12. oktober 2026
Sagsnummer
26-016228

Miljøtilladelse

til husdyrbruget på adressen

Hovenvej 81

6971 Spjald

Virksomhedens art:	Landbrug med kvæg
Matrikel nr.:	4a m.fl., Hovedejerlavet, Hover
Betegnelse:	Husdyrbrug omfattet af §16 b i husdyrbrugsloven
Tilsynsmyndighed:	Ringkøbing-Skjern Kommune
Kvalitetssikret af:	Lone Sørensen Ringkøbing-Skjern Kommune

Indholdsfortegnelse

Stamblad: 4
Oplysninger om husdyrbruget: 4
Meddelelse af miljøtilladelse 6
Baggrund og kort resumé 6
Biaktiviteter 6
Samdrift 7
Afgørelsen 7
Vilkår for miljøtilladelse 9
Generelt 9
Ny goldkostald 9
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier 10
Opsamlingsbeholder 11
Beholdere til flydende husdyrgødning 11
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand 12
Beskyttelse i forhold til naboer 13
Uheld og risici 14
Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi 14
Ophør 14
Formalia 15
Lovgrundlag 15
Høring og offentliggørelse 15
Klagevejledning 16
Udnyttelse og kontinuitet 17
Miljøvurderingen 19
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom. 19
Beskrivelse af husdyrbruget 19
Lokalisering 24
Forbudszoner 24
Afstandskrav 24
Beskyttelseslinjer 25
Samlet vurdering af lokalisering 26
Påvirkning af landskab 26
Geologiske interesseområder 26
Større uforstyrrede landskaber 26

Bevaringsværdige landskaber: 26
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab 29
Påvirkning af vilde planter og dyr. 29
Ammoniak påvirkning af natur 29
Påvirkning af bilag IV-arter 34
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr 36
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand 37
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand 41
Påvirkning af naboer 42
Lugt 42
Støj 45
Lys 46
Fluer og skadedyr 46
Støv 47
Transport 47
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener 50
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik) 50
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen 50
Alternative løsninger 53
0-alternativ 53
Egenkontrol 53
Konklusion 54
Bilag 1: Ny punktbeplantning øst for ny goldkostald 55
Bilag 2: Bygningsoversigt 56
Bilag 3: Afløbsplan 57
Bilag 4: Adresser inden for konsekvensradius 58
Bilag 5: Natur 59

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på Hovervej 81, 6971 Spjald
Bedriftens adresse	Hovenvej 81, 6971 Spjald
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Sagro I/S, Majsmarken 1, 7190 Billund v. Karen V. Thomasen Telefon: 96296932 E-mail: kvt@sagro.dk
Kommune	Ringkøbing–Skjern Kommune
Ejendomsnummer (BFE)	8463228
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16b i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	266888, indsendt d. 5-8-2026, ver. 1.

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m^2)	Produktionsareal (m^2)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Kostald	2.358	75	Flexgruppe, Alle kvæg	Dybstrøelse
		305	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
		1.000	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb)
Kalvehytter 1	130	75	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse
Kalvehytter 2	248	140	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse
Tilbygning 2014	1.189	580	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
		155	Flexgruppe. Alle kvæg	Dybstrøelse
Nye staldafsnit				
Ny goldkostald	1.401	755	Flexgruppe, Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
Andre nye bygninger				
2 nye lagerbygninger (nord for kostald)	Ca. 440 m^2 (11*40m) + ca. 176 m^2 (11*16m)			
Ny maskinhus (mod vest)	Ca. 2.560 m^2 (80*32m)			

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Alle kvæg; Dybstrøelse	**Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb**
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m^3)	Overfladeareal (m^2)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder	Flydende	5.000	920	Teltoverdækning
Ensilageplads	Fast		5.400	
Eksisterende opsamlingsbeholder for restvand til udsprinkling		10 m^3 placeret ved silohus + 60 m^3 øst for ensilageplads		
Ny opsamlingslagre				
Ny opsamlingsbeholder for restvand til udsprinkling		100 m^3 placeret øst for ensilagepladsen		

Meddelelse af miljøtilladelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 5. august 2026 en ansøgning om miljøtilladelse af husdyrbruget beliggende på adressen Hovervej 81, 6971 Spjald.

Den 20. september 2021 meddelte Ringkøbing-Skjern Kommunen en §16b miljøtilladelse til udvidelse af husdyrbruget. Afgørelsen blev påklaget af Danmarks Naturfredningsforening. Miljø- og Fødevareklagenævnet ophævede og hjemviste sagen til fornyet behandling den 23. januar 2024.

Den 13. januar 2025 meddelte Ringkøbing-Skjern Kommune en revideret §16b miljøtilladelse til husdyrbruget. Denne afgørelse blev ligeledes påklaget af Danmarks Naturfredningsforening. Miljø- og Fødevareklagenævnet ophævede også denne afgørelse og hjemviste denne sag til fornyet behandling den 17. juli 2026.

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog herefter den 5. august 2026 en ny fornyet ansøgning om miljøtilladelse. I forhold til den senest revideret §16b miljøtilladelse fra den 13. januar 2025 er der foretaget følgende ændringer:

- Ny godkostald på 1.401 m^2 ændrer placering, idet den nu placeres nu øst for eksisterende stald (tilbygning 2014).
- Møddingsplads på 119 m^2 etableres ikke (dybstrøelse køres direkte i container der afhentes af biogasselvskab).
- Ny opsamlingsbeholder på 100 m^3 til restvand fra ensilageplads.
- De nuværende 2 lagerbygninger nord for den eksisterende kostald var tidligere angivet som
  - Kalvehytter 2 – tilbygning på 149 m^2.
  - Tilbygning til kalvestald 1 på 75 m^2.

De 2 bygninger anvendes fremover kun som lagerbygninger uden dyrehold.

<u>Kort resumé</u>

Ansøgningen om miljøtilladelse omfatter hele husdyrbruget, en udvidelse af husdyrbrugets dyrehold på adressen Hovervej 81, 6971 Spjald, samt opførelse af en ny goldkostald på 1.401 m^2 med 755 m^2 produktionsarealer. Den nye stald ligger i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opsamles fremover i en lukket container. Containeren placeres på en containerplads med fast underlag og afløb til en opsamlingsbeholder Jf. § 12 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der anvendes følgende virkemidler til at reducere udledninger af ammoniak:

- Teltoverdækning af gyllebeholder på 5.000 medfører en ammoniakreduktion på 50% fra beholderen.

Biaktiviteter

Ingen

Samdrift

Udover Hovervej 81 ejer og driver ansøger Hvingelvej 43, hvor opdrættet hovedsageligt er opstaldet. Afstanden mellem de to ejendomme er ca. 1,1 km i luftlinje, og er således ikke forureningsmæssigt forbundet. Ejendommene har hver deres ejendomsnummer.

På baggrund af afstanden, og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes det, at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c, imellem ejendommene.

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 4a m.fl., Hovedejerlavet, Hover beliggende på adressen Hovervej 81, 6971 Spjald. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16b i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Miljøtilladelsen gælder hele husdyrbruget uden markarealer og omfatter:

- Opførelse af en nye goldkostald på i alt 1.401 m^2 med et produktionsareal på 755 m^2,
- teltoverdækning af eksisterende gyllebeholder på 5.000 m^3,
- 2 stk. nye lagerhaller nord for staldanlægget,
- et nyt maskinhus på 2.560 m^2 vest for husdyrbruget,
- en ny opsamlingsbeholder på 100 m^3 til restvand fra ensilagepladser

De nye bygninger og beholden placeres i tilknytning til de eksisterende bygninger. Miljøtilladelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter følgende produktionsarealer i eksisterende stalde:

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m^2)
Flexgruppe: alle kvæg – Dybstrøelse	230
Malkekøer, kvier og stude - Sengestald m. spalter (kanal, bag-skyl eller ringkanal)	305
Malkekøer, kvier og stude - Fast drænet gulv m. skraber og ajleafløb	1.580
Kalve, (under 6 mdr.) – Dybstrøelse	215
I alt	**2.330**

Samt opførelse af ny goldkostald i tilknytning til eksisterende bebyggelse:

Dyretype og staldsystem	Prod. areal (m^2)	Total areal (m^2)
Flexgruppe: Alle kvæg – Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	755	1.401

Derudover forsynes den eksisterende gylletank på 5.000 m^3 med teltoverdækning.

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler endvidere dispensation fra afstandskrav til skel jf. § 8, stk. 1, nr. 7 i Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. til den nye opsamlingsbeholder. Dispensationen meddeles i henhold til § 9, stk. 3 i Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Den nye opsamlingsbeholder må placeres i en afstand af 5 m fra matr. nr. 3h, Hovedejerlavet, Hover.

Afgørelse om miljøtilladelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 266888, indsendt den 8. september 2026, version 3.

Afgørelsen om miljøtilladelse af husdyrbruget Hovervej 81, 6971 Spjald meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøtilladelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

<u>Forholdet til museumsloven</u>
Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoeportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for miljøtilladelse

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøtilladelse. Miljøtilladelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøtilladelsen.

2) Tilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis tilladelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.

3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse og kontinuitet i Formalia.

4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøtilladelse.

Ny goldkostald

6) Der må opføres en ny goldkostald på i alt 1.401 m^2, hvor af produktionsarealet udgør 755 m^2. Stalden skal etableres med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.

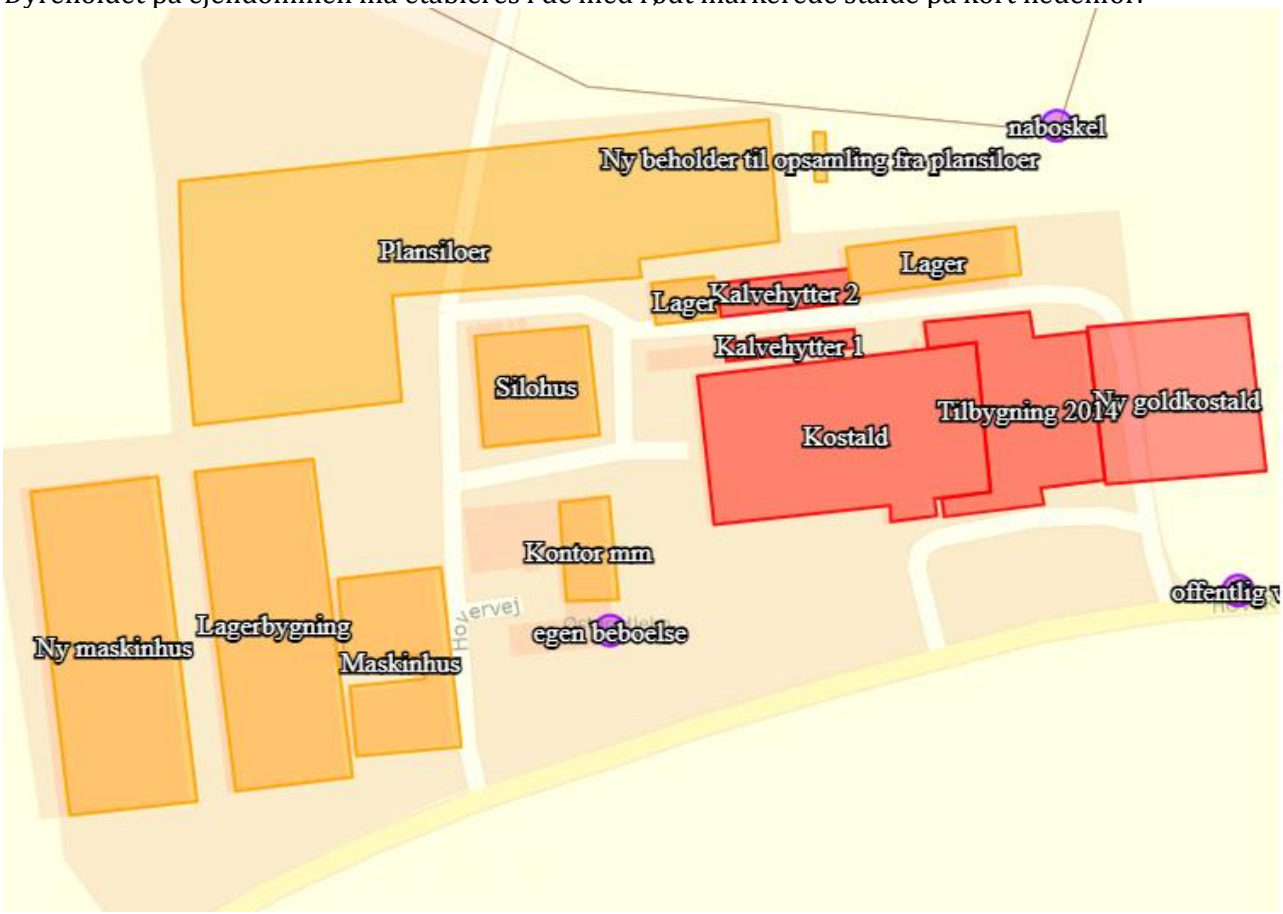
7) Byggeriet skal tilpasses det eksisterende byggeri og det omgivende landskab. Der skal anvendes ikke-reflekterende materialer i afdæmpede farvenuancer.

8) Den eksisterende slørende beplantning ved haven og langs Hvingelvej ved matrikel 4a, Hovedejerlavet, Hover skal bevares og beplantningen skal vedligeholdes.

   Der skal etableres ny punktbeplantning øst for den nye goldkostald, se bilag 1. Denne beplantning skal bevares og vedligeholdes. Beplantningen skal bestå af egnskarakteristiske arter.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

9) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

10) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m^2)	Produktionsareal (m^2)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Kostald	2.358	75	Flexgruppe, Alle kvæg	Dybstrøelse
		305	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
		1.000	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb)
Kalvehytter 1	130	75	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse
Kalvehytter 2	248	140	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse
Tilbygning 2014	1.189	580	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb

		155	Flexgruppe. Alle kvæg	Dybstrøelse
Nye staldafsnit				
Ny goldkostald	1.401	755	Flexgruppe, Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb

11) På husdyrbruget skal der anvendes teknologier til reduktion af ammoniakemission som angivet i tabellen nedenfor.

Enhed	Miljøteknologi	Effekt NH_3-N %
Gylletank	Teltoverdækning	50

12) Miljøteknologien skal drives som anført i tabellen nedenfor.

Enhed	Driftsvilkår teltoverdækning
Teltoverdækning	Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres, at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode når der køres gylle ud. Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal teltoverdækningen lukkes. Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Kommunen underrettes straks herom. Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.

Opsamlingsbeholder

13) Der må etableres en ny opsamlingsbeholder til opsamling af restvand fra plansiloerne på 100 m^3. Beholderen skal placeres som angivet i vilkår 9.

Beholdere til flydende husdyrgødning

14) Gyllebeholderen i det åbne land skal fjernes uden udgift for kommunen, når den ikke længere er i brug til det formål, hvortil den er tilladt. (vilkår videreført fra landzonetilladelsen).

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

15) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Udsprinkling	Udsprinkling skal ske i henhold til Landbrugets Byggebladet (103.09-05 om udsprinkling af ensilagesaft og restvand) og størrelsen for opsamlingsbeholder, skal tilsvarende være i overensstemmelse med byggebladet. For et opsamlingsareal på 5.400 m^2 bør opsamlingsbeholderen derfor mindst have en kapacitet på ca. 165 m^3.
Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og husdyrtransporter skal ske på vaskeplads med fast bund og bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles. Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
Kompost- og ensilageopbevaring	Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
Oplag af olie og medicin	Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus. Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativ.

Beskyttelse i forhold til naboer

16) Der skal til beskyttelse imod væsentlige nabogener træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor.

<table>
<tr><td>Fluer og skadedyr</td><td>Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.</td></tr>
<tr><td>Lugt</td><td>Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.</td></tr>
<tr><td>Støj</td><td>Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.
<table>
<tr><th>Dag</th><th>Tidsrum</th><th>db(A)</th><th>Midlingstid</th></tr>
<tr><td>Mandag - fredag</td><td>07.00 – 18.00</td><td>55</td><td>8 timer</td></tr>
<tr><td>Lørdag</td><td>07.00 – 14.00</td><td>55</td><td>7 timer</td></tr>
<tr><td>Lørdag</td><td>14.00 – 18.00</td><td>45</td><td>4 timer</td></tr>
<tr><td>Søn- og helligdag</td><td>07.00 – 18.00</td><td>45</td><td>8 time</td></tr>
<tr><td>Alle dage</td><td>18.00 – 22.00</td><td>45</td><td>1 time</td></tr>
<tr><td>Alle dage</td><td>22.00 – 07.00</td><td>40</td><td>½ time</td></tr>
</table>
Støjens maksimalværdi må tidsrummet 22.00 – 07.00 ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.</td></tr>
<tr><td>Kontrol og målinger for støj</td><td>Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte.

Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.

Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støjreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse.

Ved målinger/beregninger for støj udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støjreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.</td></tr>
<tr><td>Lys</td><td>Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.

Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.</td></tr>
</table>

Støv	Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.
Døde dyr.	Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.

Uheld og risici

17) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

18) Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

19) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

20) På husdyrbruget skal der være fokus på energioptimering evt. ved et energitjek.

21) Det skal sikres at BAT til enhver tid er overholdt. Da gyllebeholderen med teltoverdækning indgår som virkemiddel til at overholde BAT, skal gyllebeholder være forsynet med teltoverdækning, inden den nye goldkostald tages i brug.

Ophør

22) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Note: Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger på ejendomme med landbrugspligt tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

Formalia

Lovgrundlag

Miljøtilladelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet og habitatdirektivet, samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Miljøtilladelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for miljøtilladelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2025-2037
- Husdyrbrugloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1065 af 21. august 2025.
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, Bekendtgørelse 2024-10-16 nr. 1089 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 931 af 16. juli 2024 (gødningsanvendelsesbekendtgørelse).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 927 af 28. juni 2024 (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1098 af 21. august 2023
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1749 af 30. december 2024 (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen)

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Udkastet til miljøtilladelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 21. september 2026 til den 5. oktober 2026 + Matrikulære naboer til matrikel nr. 4a Hovedejerlavet, Hover.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 391 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at udvidelser på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikler, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøtilladelsen vil blive offentliggjort den 12. oktober 2026 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøtilladelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøtilladelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar. Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 9. november 2026.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse og kontinuitet

En miljøtilladelse efter § 16b i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at miljøtilladelsen er meddelt. Miljøtilladelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøtilladelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

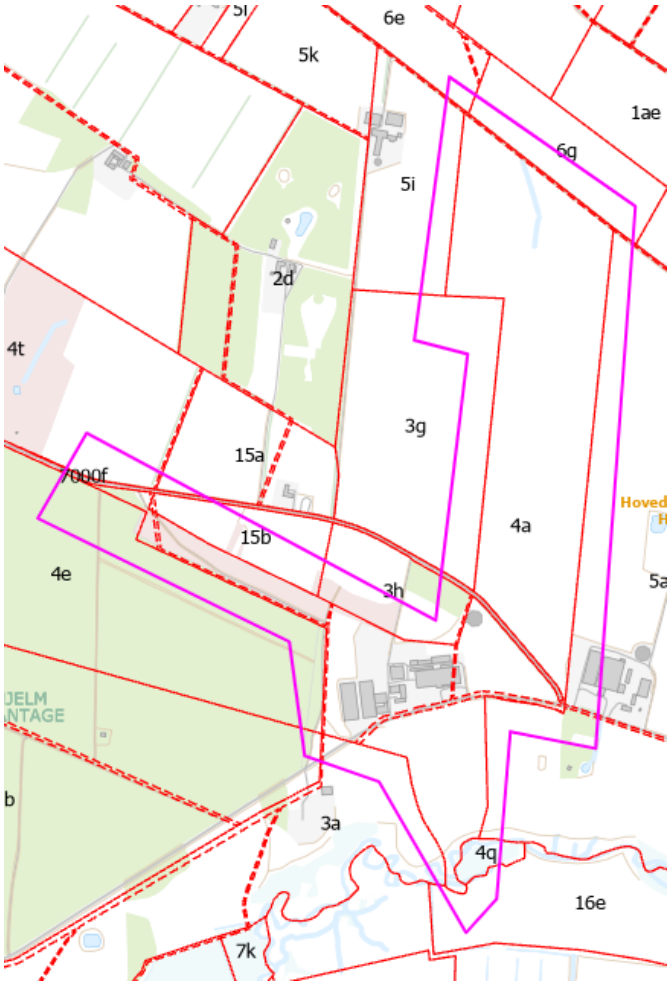
På vegne af Ringkøbing-Skjern Kommune

Poul Bennetzen
Miljøtekniker
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøtilladelse er sendt til:

- Ansøger: Ejer af husdyrbruget på adressen Hovervej 81, 6971 Spjald
- Konsulent: Sagro I/S, Majsmarken 1, 7190 Billund v. Karen V. Thomassen, e-mail:kvt@sagro.dk
- Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 391 meter, se bilag 4.
- Matrikulære naboer til matrikel nr. 4a, Hovedejerlavet, Hover

Kopi af miljøtilladelse er sendt til:

- Konsulent Sagro I/S, Majsmarken 1, 7190 Billund v. Karen V. Thomassen, e-mail:kvt@sagro.dk
- Ringkøbing Fjord Museer / Arkæologi Vestjylland. E-mail: post@arkvest.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, e-mail: stps@stps.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, e-mail: formand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: Ringkoebing-skjern@friluftsraadet.dk og lokalraad@friluftsraadet.dk

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om miljøtilladelse efter § 16 b i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

1) landskabelige værdier,

2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,

3) jord, grundvand og overfladevand, og

4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter:

- Opførelse af den nye goldkostald på i alt 1.401 m^2 med et produktionsareal på 755 m^2,
- teltoverdækning af eksisterende gyllebeholder på 5.000 m^3,
- 2 stk. nye lagerhaller nord for staldanlægget,
- maskinhus på 2.560 m^2 vest for husdyrbruget,
- en ny opsamlingsbeholder på 100 m^3 til restvand fra ensilagepladser.

Husdyrbrugets produktion af kvæg øges med opførelse af den nye bygninger.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de nye bygninger er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Nudriften er fastlagt for hvert staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, som den lovlige godkendte drift, der er udnyttet og ikke efterfølgende er bortfaldet.

8 års-driften er fastlagt som husdyrbrugets lovlige drift for 8 år siden for hvert enkelt staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg.

Den ansøgte drift viser den drift, som godkendes i denne miljøtilladelse.

Nedenstående oplysninger bruges til at beregne forhold omkring lugt og ammoniakemission i forhold til natur og BAT.

<u>Ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift</u>

Stalde og produktioner t

Staldnavn	Staldstørrelse (m^2)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsarea (m^2)
Ansøgt drift						
Kostald	2358	Naturlig ventilation	3 m	(#1037084) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	75
				(#1037083) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	305
				(#1037082) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1000
Kalvehytter 1	130	Naturlig ventilation	3 m	(#1037091) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	75
Kalvehytter 2	248	Naturlig ventilation	3 m	(#1037094) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	140
Ny goldkostald	1401	Naturlig ventilation	3 m	(#1037097) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	755
Tilbygning 2014	1189	Naturlig ventilation	3 m	(#1037102) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	580
				(#1037101) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	155
Sum						**3085**
Nudrift						
Kostald	2358	Naturlig ventilation	3 m	(#1037087) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1000
				(#1037086) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	305
				(#1037085) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	110
Kalvehytter 1	130	Naturlig ventilation	3 m	(#1037092) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	75
Kalvehytter 2	248	Naturlig ventilation	3 m	(#1037095) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	140
Tilbygning 2014	1189	Naturlig ventilation	3 m	(#1037104) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	155
				(#1037103) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	605
Sum						**2390**
8 års drift						
				(#1037090) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	110

Kostald	2358	Naturlig ventilation	3 m	(#1037089) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	305
				(#1037088) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1000
Kalvehytter 1	130	Naturlig ventilation	3 m	(#1037093) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	75
Kalvehytter 2	248	Naturlig ventilation	3 m	(#1037096) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	140
Tilbygning 2014	1189	Naturlig ventilation	3 m	(#1037106) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	605
				(#1037105) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	155
Sum						**2390**

Definition af produktionsareal:

Produktionsareal er defineret som det areal i et fast placeret husdyranlæg, hvor dyrene opholder sig og har mulighed for at afsætte gødning og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

Det vil sige, at områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, ikke medregnes som produktionsareal. Arealer med kortvarigt ophold som eksempelvis service- og gangarealer tæller ikke med som produktionsareal.

Ansøger oplyser:

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en opmåling i staldene samt gennemgang af tegninger af miljøkonsulenten. Nakkebomsarealet er fratrukket.

Der søges om tilbygning til kostalden på 1.405 m^2 og et produktionsareal på 755 m^2. Staldtypen bliver fast drænet gulv med skrab og ajleafløb. Tilbygningen bliver en forlængelse af kostalden mod øst.

Kommunens bemærkninger

I forbindelse med kommunens miljøtilladelse (genbehandling) fra den 13. januar 2025 blev der fortaget følgende justeringer:

- Kildehøjden på kostald og tilbygning 2014 er reduceret fra 6 meter til 3 meter
- I ansøgningssystemet er ruheden af naturarealerne tilrettet i henhold til de faktiske forhold
- Ny goldkostald er bygget mindre end ansøgt i 2021. Produktionsarealet er reduceret med 175 m^2
- Ny goldkostald – 145 m^2 ud af de 380 m^2 lukkes ned i 6 mdr.
- Kalvehytte 2 tilbygning – dyrene er på græs i 6 mdr. og stalden er lukket ned i perioden
- Hestestald – dyrene er på græs i 4 mdr. og stalden dermed lukket ned
- Kostald – dybstrøelsesarealet er reduceret til 75 m^2, da der er indsat nye robotter.
- Stald 2014 – produktionsarealet med fast gulv er reduceret med 28 m^2 i hjørnet nordøst mod fodergang
- Møddingsplads' placering rettet i forhold til sidste ansøgning og arealet er reduceret

- Overdækning af gylletank lagt ind som vilkår – tidligere var det et frivillig tiltag

Følgende justeringer er fortsat gældende i denne ansøgning:

- Kildehøjden på kostald og tilbygning 2014 er fortsat reduceret fra 6 meter til 3 meter.
- I ansøgningssystemet er ruheden af naturarealerne tilrettet i henhold til de faktiske forhold.
- Kostald – dybstrøelsesarealet er reduceret til 75 m^2, da der er indsat nye robotter.
- Stald 2014 – produktionsarealet med fast gulv er reduceret med 28 m^2 i hjørnet nordøst mod fodergang.
- Overdækning af gylletank lagt ind som vilkår – tidligere var det et frivillig tiltag.

Følgende er ændret/tilføjet i forhold til kommunens genbehandling fra 13. januar 2025:

- Ny goldkostald ændrer placering og placeres nu øst for den eksisterende kostald.
- Møddingsplads på 119 m^2 etableres ikke (dybstrøelse køres direkte i container der afhentes af biogasselvskab).
- Der etableres en opsamlingsbeholder på 100 m^3 til opsamling af restvand fra gyllebeholder.
- De nuværende 2 lagerbygninger nord for den eksisterende kostald var tidligere angivet som
  - Kalvehytter 2 – tilbygning på 149 m^2.
  - Tilbygning til kalvestald 1 på 75 m^2.

De 2 bygninger anvendes fremover kun som lagerbygninger uden dyrehold.

Nudrift

Nudriften beskriver den tilladte produktion i henhold til gældende udnyttede miljøgodkendelsen fra 2010.

8-års drift

8-års driften er identisk med nudriften.

Produktioner med miljøteknologi

Der anvendes ikke miljøteknologier.

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m^2)
			Ansøgt drift		
Gylletank 1	Flydende				920
			Nudrift		
Gylletank 1	Flydende				920
			8 års drift		
Gylletank 1	Flydende				920

På husdyrbruget er der en gyllebeholder på 5.000 m^3, med et overfladeareal på 920 m^2.

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Opbevaringslagre med miljøteknologi

Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH_3-N effekt (%)
	Ansøgt drift	
Gylletank 1		50,0
	Nudrift	
Gylletank 1		0,0
	8 års drift - *Ingen data*	

Gyllebeholderen på 5.000 m^3 har teltoverdækning i ansøgt drift der medfører en ammoniakreduktion på 50% fra tanken.

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Ansøger oplyser:

Opbevaringsanlæg	Opførsels år / 5 el. 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m^3)	Overfladeareal (m^2)	Teknologi
Gylletank 1	2007/2017	5.000	920	Teltdug
I alt		**5.000**		

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes til mindre tank nord for den eksisterende kostald, hvor biogasanlægget afhenter gyllen. Gyllen returneres i gylletanken eller øvrige tanke, bl.a. Hvingelvej 43.
Ejendommen leverer gylle til biogasanlæg og får kun den mængde retur på ejendommen, som der er plads til. Resten beholdes på biogasanlægget eller leveres til andre tanke. Dermed er der tilstrækkeligt kapacitet.

Den lukkede containeren til dybstrøelse placeres ikke nødvendigvis samme sted – det kan fx være på den tidligere møddingsplads eller ensilagepladsen, men den vil ikke stå ret længe. Containeren sættes på pladsen, fyldes og afhentes så hurtigt som muligt.

Kommunens vurdering
Kommunen vurderer, at lovkravet på 7 mdr. opbevaringskapacitet er overholdt.

Kommunens bemærkninger:
Dybstrøelse fra husdyrholdet skal opsamles i en lukket container, der er placeret på en containerplads med fast underlag og afløb til opsamlingsbeholder, jf. § 12 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Containeren må kun anvendes til midlertidig opsamling af dybstrøelse og ikke til opbevaring af dybstrøelse.

Lokalisering

Forbudszoner
Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra den nye kostald
By – og sommerhuszoner	50 meter	>50 meter
Lokalplanområder	50 meter	>50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	>50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	>10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav
Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen med mindre der sker ændringer der medfører forøget forurening.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	>25
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	>50
Vandløb, dræn og søer *1	15	>15
Offentlig vej, privat fællesvej	15	>15
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25
Beboelse på samme ejendom *2	15	>15
Naboskel	30	5 meter til opsamlingsbeholder til restvand

*1 Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*2 Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt. Dog med undtagelse af opsamlingsbeholderen til restvand, der placeres i en afstand på 5 meter til naboskellet matr. nr. 3h, Hovedejerlavet, Hover og overholder derfor ikke afstandskravet på 30 meter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at der kan gives dispensation for afstandskravet, idet matr. nr. 3 h, hoverejerlavet, Hover er et åbent areal, der også tilhører ejendommen på Hovervej 81, Spjald.

Kommunen vurderer på den baggrund, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener ved at reducere afstandskravet fra opsamlingsbeholderen til naboskellet matr. nr. 3h, Hoverejerlavet, Hover fra 30 meter til 5 meter.

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler derfor dispensation fra afstandskrav til skel jf. §9, stk. 3 i Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Opsamlingsbeholder må således placeres i en afstand af 5 m fra matr. nr. 3h, Hovedejerlavet, Hover.

Da de øvrige lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove	x	
Strand		x	Fortidsminder		x
Søer		x	Kirker	x	
Vandløb		x			

Den nye staldbygning ligger inden for skovbyggelinjen. Der gælder, at byggeri der er erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugserhvervet, ikke er omfattet af forbud mod opførelse inden for skovbyggelinjen.

Den nye staldbygning bliver opført inden for kirkezone III. Højde på ny stald er ca.10 meter høj. Da byggehøjde på den nye goldkostald ikke overstiger 12,5 meter skal de kirkelige myndigheder ikke høres.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og men uden for værdifulde kulturmiljøer.

Geologiske interesseområder

Husdyrbrugets anlæg er beliggende inden for det geologiske interesseområde Skovbjerg Bakkeø. Der er vigtigt at de geologiske landskabsformer, deres indbyrdes overgang og sammenhænge fremtræder klart i landskabet. Den nye stald placeres i tilknytning til eksisterende bygninger og vurderes ikke at være i strid med kommuneplanen.

Større uforstyrrede landskaber

Husdyrbruget ligger inden for et større uforstyrret landskab. Målsætningen for et større uforstyrret landskab er at landskabet så vidt muligt skal friholdes for nye større tekniske anlæg, som veje, master, større virksomheder, byudvikling mv., der kan have en stor syns- og støjmæssig indvirkning på omgivelserne. Landbrugsbyggeri vurderes som udgangspunkt ikke at være et større teknisk anlæg.

Bevaringsværdige landskaber:

Bevaringsværdige landskaber er landskaber, der er særligt karakteristiske på grund af deres naturgrundlag (terræn, jordtype med videre), kulturgrundlag (byggeri, skov landbrug med videre) eller rumlige og visuelle fremtoning. Husdyrbrugets anlæg ligger inden for et bevaringsværdigt landskab, hvor etableringer og tilpasninger af byggeri og anlæg samt ændringer i arealanvendelsen så vidt muligt ske under hensyntagen til landskabets karakteristika.

Landskabsvurdering

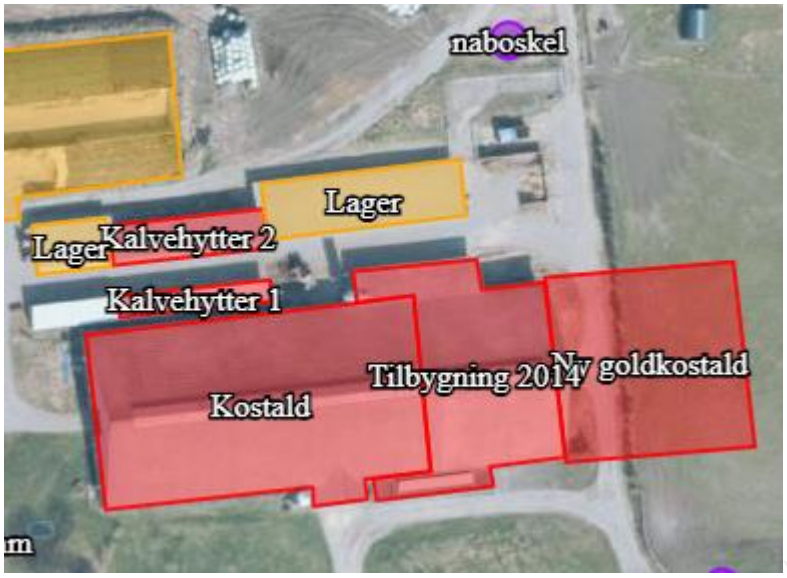
Husdyrbruget ligger indenfor landskabsområdet Skovbjerg Bakkeø Plantagelandskab der omfatter et småbakket plantagelandskab.

Landskabsområdet er kendetegnet af plantager, heder og dyrkede marker. Bevoksningen består af plantager og strukturerede hegn. Landsbyer og gårde ligger spredt langs ådalene. Få tekniske anlæg ligger i landskabsområdet.
Karaktertrækkene har oprindelse i tilplantning og opdyrkning af heden samt anvendelse af ådalene til græsning.

Landskabsområdet er sammensat af plantageområder med stor skala og enkel karakter, samt landbrugslandskaber med lille skala og sammensat karakter. Landskabsområdet fremstår lukket, idet plantager, hegn og terræn begrænser udsigterne. Anlægget ligger umiddelbar nord for Hover Ådal, og her opleves vidtrækkende udsigter til de omgivende landskabsområder mod syd.

Nyt landbrugsbyggeri kan etableres i lille til middelstor skala og skal placeres i tilknytning til eksisterende byggeri. Andet middelstort byggeri kan indpasses i de dele af landskabet, der er præget af en middelstor skala.

Bygningsbeskrivelse

Den nye goldkostald opføres umiddelbar øst for den eksisterende kostald. Den nye goldkostald bygges i samme farver og materialer som de eksisterende bygninger. Det er gråt eternittag og grå gardiner i siderne og stålplader i endegavlen. Den nye goldkostald bliver ca. 10 m høj.

Der er etableret to mindre tilbygninger til kalvehytter 2, der ligger ligeledes nord for den eksisterende stald. Tilbygningen mod vest er etableret i perioden 2018-2019. Tilbygningen mod øst er etableret i perioden 2016-2017. Tilbygningerne anvendes som lagerbygninger.

Der er derudover etableret et nyt maskinhus (etableret i 2023-2024), som er placeret sydvest for de eksisterende plansiloer og vest for den eksisterende lagerbygning.

Generelt

Da de nye bygninger ligger i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, vil hele ejendommen derfor fremstå som en samlet enhed efter udvidelsen.

For at fremme byggeriets indpasning i landskabet er der stillet vilkår til et afdæmpet valg af farvenuance samt brug af ikke reflekterende materialer.

Den eksisterende gyllebeholder er placeret i det åbne land uden tilknytning til eksisterende anlæg. Der er i landzonetilladelsen fra 2007 stillet vilkår om, at når gyllebeholderen ikke længere er i brug til det, den er tilladt, skal den fjernes,

Vilkår er videreført i denne miljøtilladelse. Vilkårene er stillet af hensyn til områdets landskabelige værdier.

Derudover bemærkes, at Ringkøbing-Skjern Kommune den 21. april 2020 meddelte en §19 tilladelse til at anvende affaldsforbrændingsslagge under en ny ensilageplads.

<u>Beplantning:</u>

Anlægget er delvis skjult af slørende skovbeplantning nord og vest for anlægget. Anlægget ligger synligt ud til Hovervej mod syd. Der er lidt slørende beplantning ved haven henholdsvis vest og øst for stuehuset. Denne slørende beplantning skal bibeholdes.

Langs med Hvingelvej er der et læhegn. Dette læhegn skal bibeholdes, idet det virker slørende for anlægget og gyllebeholderen, placeret i det åbne land.

Det vurderes, at den nuværende beplantning skal suppleres af yderligere punktbeplantning øst for den nye goldkostald. Punktbeplantningen skal medvirke til at afskærme den nye goldkostald visuelt, særligt når anlægget betragtes fra Hovervej (øst mod vest).

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.
Især beplantningen op til og omkring bygningerne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet. Sammen med stillingtagen til materialer og farver er beplantning vigtigt for staldanlægs miljø ude og inde samt for den visuelle opfattelse af byggeriet i sig selv og i tilknytning til dets omgivelser.

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at der skal etableres punktbeplantning øst for den nye goldkostald, samt at denne eksisterende slørende beplantning ved haven og langs Hvingelvej skal bevares, og vedligeholdes.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur
§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur
§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.
For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.

2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.

3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.

4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder (mindre end 10 ha), overdrev (mindre end 2,5 ha) og moser, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Beregninger til nærmeste naturpunkt:

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kategori 1 nord	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,1

Afstand til nærmeste naturpunkt:

Kategori 1 nord - Naturområde (kategori 1)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Lager	1859
Ensilageopbevaringsanlæg	Plansiloer	1841
Staldbygning	Kalvehytter 2	1874
Gødningslager	Gylletank 1	1762

Det nærmeste Kategori 1-Naturområde ligger ca. 1,8 km nord for de nærmeste anlæg på husdyrbruget**.** Naturområdet er en ege-blandskov og er en kortlagt naturtype (9160). Området er en del af habitatområde Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø nr. 57.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområdet viser, at totaldepositionen til naturområdet fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,1 kg N pr ha. pr. år.

Da den totale ammoniakbelastning fra det samlede ansøgte anlæg på kategori 1 naturområdet ligger under 0,2 kg N pr. ha. år, er det ikke påkrævet, at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug.

Beskyttelsesniveauet for det konkrete naturområde er fastsat til 0,2 kg N /ha/år og er overholdt ifølge beregningerne fra ansøgningen.

Den ansøgte drift af anlægget, vurderes ikke at ville påvirke det pågældende habitatområde og dets udpegningsgrundlag på en måde, der hindrer målopfyldelse for habitatområdet, og det kan ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af området, selv om beskyttelsesniveauet er overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Beregninger til nærmeste naturpunkt:

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kategori 2 hede øst	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Kategori 2 hede nordøst	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Kategori 2 mose sydøst	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Kategori 2 hede vest	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1

Afstand til nærmeste naturpunkt:

Kategori 2 hede vest - Naturområde (kategori 2)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny maskinhus	1024
Ensilageopbevaringsanlæg	Plansiloer	1066
Staldbygning	Kostald	1183
Gødningslager	Gylletank 1	1313

Kategori 2 mose sydøst - Naturområde (kategori 2)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Lager	3447
Ensilageopbevaringsanlæg	Plansiloer	3504
Staldbygning	Ny goldkostald	3379
Gødningslager	Gylletank 1	3408

Kategori 2 hede nordøst - Naturområde (kategori 2)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Lager	3267
Ensilageopbevaringsanlæg	Plansiloer	3311
Staldbygning	Ny goldkostald	3224
Gødningslager	Gylletank 1	3175

Kategori 2 hede øst - Naturområde (kategori 2)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Lager	3673
Ensilageopbevaringsanlæg	Plansiloer	3729
Staldbygning	Ny goldkostald	3617
Gødningslager	Gylletank 1	3605

Det nærmeste Kategori 2 område ligger ca. 1,1 km vest for den nærmeste kostald på husdyrbruget. Naturområdet er et hedeområde på 23,2 ha

En beregning af ammoniakdepostionen til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,1 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret heder, moser, enge, søer, overdrev og potentielt ammoniak følsomme skove. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

For at kunne vurdere påvirkningen med ammoniak fra husdyrbruget er der beregnet ammoniakdeposition til en række naturtyper og kortlagte kvælstoffølsomme skovområder. Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Ammoniakfølsom skov og kategori 3-natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg (nærmeste stalde/ gylletank)	Retning ift. stalde	Ruhed natur*	Merbelastning Kg N/ha ansøgt i forhold til:		Totaldeposition kg N/ha/år
				Nudrift	8-årsdrift	
Hede nord V	78	Nordvest	MK	0,3	0,3	7,0
Hede nord III	50	Nord	Mk	-0,1	-0,1	6,9
Potentiel ammoniakfølsom skov nordvest	337	Nordvest	Mk	0,1	0,1	0,7
§ 3 sø	396	Nordvest	V	0,1	0,1	0,4
Hede nordvest	211	Nordvest	Mk	0,2	0,2	1,5
Hede nord II	47	Nord	Mk	1,0	1,0	10,7
Potentiel ammoniakfølsom skov	55	Nord	Mk	0,9	0,9	7,6
Mose syd	303	Syd	Mk	0,1	0,1	0,4
Hede nord I	57	Nord	MK	0,7	0,7	6,4

* Ruheder i naturområderne er fastsat som "blandet natur med middelhøj bevoksning" benævnt mk, hvilket er i overensstemmelse med klagenævnets afgørelse fra 17. juli 2026.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger på max. 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Ammoniakfølsomme skove:

Der er registreret potentielt ammoniakfølsom skov – naturlig lysåben tilgroet areal inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækronedække på ned til 10-20 %. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til nærmest potentielt ammoniakfølsomme skov lige nord for husdyrbruget på 0,9 kg N /ha/år. Derudover er der beregnet en merbelastning til den potentielle ammoniak følsomme skov nordvest for husdyrbruget på 0,1 kg N /ha/år.

Idet merbelastningen ligger under 1 kg/N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens tilstand.

Øvrig natur omkring anlægget:

Inden for 1000 meter fra staldanlægget forekommer derudover vandhuller og enge, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur.

Ferske enge er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Ferske enge omfatter naturenge og kulturenge. Det betyder, at en aktivitet, som vil medføre en tilstandsændring af en §3-beskyttet eng, som udgangspunkt ikke kan tillades uden dispensation. Enge kan være mere eller mindre påvirket af gødning fra græssende dyr og eventuelt tilførsel af gødningsprodukter, samt påvirkning fra nærliggende marker i omdrift.

Det medfører, at mange enge er næringsberigede og kun få enge er moderat næringsfattige. Tålegrænsen for enge varierer på baggrund af disse forhold, men generelt kan der anvendes en vejledende tålegrænse på 20 kg N/ha/år.

Der er ikke beregnet en merbelastning med ammoniak til engområdet syd for anlægget, med derimod til en nærliggende mose. Merbelastningen til mosen er beregnet til 0,1 kg N/ha/år. Det vurderes derfor, at merbelastningen til engen ligger under 1,0 kg N/ha/år. Kommunen vurderer, at merbelastningen er så minimal, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af naturtypens tilstand.

Søer og vandhuller over 100 m^2 er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Søer og vandhuller påvirkes af tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende markområder i omdrift. Udgravning og oprensning af søer og vandhuller er som udgangspunkt ikke tilladt uden en dispensation. Det samme gælder aktiviteter, som vil ændre vandhullets vandstand.

De fleste vandhuller beliggende i agerlandet er næringspåvirkede i større eller mindre grad gennem diffus tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende marker i omdrift. Det betyder, at de fleste vandhuller er eutrofe, bortset fra enkelte vandhuller, som ligger sammen med heder eller i skovområder, hvor de ikke påvirkes med næringsstoffer.

Der er beregnet en merbelastning med ammoniak på 0,1 kg N/ha/år til det nærmeste vandhul. Idet merbelastningen ligger under 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at merbelastningen er så minimal, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af naturtypens tilstand.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arterne lever ofte i områder, som i forvejen er beskyttet - f.eks. områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Men i mange tilfælde kan arternes levesteder dog også ligge i eller umiddelbart op til dyrkede marker.

På arealer, der er yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, er det lodsejerens eller brugerens ansvar at disse ikke beskadiges eller ødelægges. Det gælder også for aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse, f.eks. almindelig landbrugsdrift.

Yngleområder indeholder områder, som er nødvendige for:

• Parring og kurtisering

• Redebygning, hulebygning, fødsel eller æglægning

• Opvækst af unger

Eksempler på yngleområder er padders ynglevandhuller og odderens hule.

Yngleområder dækker også nærliggende arealer, som afkommet er afhængig af.

Rasteområder er områder, hvor dyrene hviler og som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, hvor dyrene:

• Opholder sig for at hvile, sove eller overvintre (dvale)

• Opholder sig i skjul i større flokke

• Opholder sig for at opfylde vigtige livsfunktioner, som for eksempel solbadning

(for vekselvarmende dyr).

Rasteområder kan være træer, som flagermus benytter til vinterhi eller de solvendte skrænter og diger, som markfirbenet bruger til solbadning.

Følgende arter er registreret i Ringkøbing-Skjern Kommune og de kan derfor forekomme på egnede lokaliteter:

Markfirben – Lever ofte i beskyttede sten- eller jorddiger og holder til på solrige skråninger. Ofte på steder med bar, løs og sandet jord, eksempelvis heder, klitter, overdrev og råstofgrave. Markfirbenet benytter linjeformede terrænelementer som vejrabatter, skovbryn, levende hegn og stengærder som spredningskorridor.

Spidssnudet frø – Yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Arten er afhængig af, at der nær yngleområdet findes gode levesteder på land, eksempelvis enge og moser. Et yngle- eller rasteområde for padder skal betragtes som et netværk af vandhuller med tilknyttede arealer. Arternes overlevelse og udbredelse sikres ved, at der kan vandres fra et vandhul til et andet.

Strandtudse – Forekommer ofte kystnært. Arten yngler i helt lysåbne, helst tidvise vandsamlinger, og tåler en vis saltindhold i vandet. Som rasteområde kræver strandtudsen åbne partier med enten ingen eller meget lav vegetation, typisk enge, strandenge og vegetationsfattige klippekyster.

Grøn køllelguldsmed – Forekommer udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer, herunder Skjern Å. Den holder til på solåbne strækninger med hurtigstrømmende, rent og iltrigt vand.

Grøn mosaikguldsmed – Yngler kun i søer, damme og kanaler med forekomst af krebseklo. Yngleområderne ligger ofte i skov og er solbeskinnede. Arten benytter også småsøer i det åbne land. Ynglevandene må hverken være for næringsfattige eller for næringsrige. Rasteområderne er skovlysninger og skovbryn.

Stor kærguldsmed – Arten yngler i mindre, næringsfattige, brunvandede søer ofte omgivet af hængesæk / højmoser. Den foretrækker beskyttet beliggende lokaliteter med både sol og læ. Dog ses den også i fritliggende vandhuller, men ikke hvor der er skygge. Rasteområderne er steder med både sol og læ, som oftest skovbryn eller lysåbne skovveje.

Flagermus, herunder oftest sydflagermus og vandflagermus, men det kan også være andre arter – Yngle- og rasteområder for flagermus er gamle hule træer, bygninger med hulrum og god tilflyvningsadgang udefra. Når arterne spreder sig eller søger føde benytter de ledelinjer i landskabet. Det kan være levende hegn, skovbryn eller vandløb.

Odder – Foretrækker at leve i beskyttede og uforstyrrede vandløb, men kan findes i alle større vandløbssystemer i Jylland. Den forekommer dog også tæt på menneskelig bebyggelse, hvor den er nataktiv. Det der er karakteristisk for yngle- og rasteområdet er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskove, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet.

Bæver – Er et nataktivt dyr, som altid lever i tilknytning til ferskvand. Bæverens bo er som regel en hytte på vandløbsbredden, men kan også være gravet ind i bredden. Arten blev genindført i Danmark i 1999 og er under udbredelse. Formålet er at skabe natur, der giver bedre levevilkår for mange truede plante- og dyrearter.

Aktuelle observationer og registreringer:

På godkendelsestidspunktet for denne miljøtilladelse foreligger ingen aktuelle registreringer af bilag IV-arter for den pågældende lokalitet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter.

- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel

- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter,

som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøtilladelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i tilladelser efter § 16 b i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, jf. afløbsplanen i bilag 3.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Dybstrøelse fra husdyrholdet køres direkte i container, som umiddelbart derefter afhentes af biogasselskab. Alternativt kan det flyttes til Hvingelvej 44 eller opbevares som kompost i marken. Udbringning af dybstrøelse sker efter regler.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Foderet opbevares hovedsageligt som ensilage i fodersiloerne nord for ejendommen. Derudover er der en fodersilo og silohus med foder.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Hovervej 81, Spjald er samlet i nedenstående tabel.

Regnvand
Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. **Håndtering på husdyrbruget:** Eksisterende tagflader med afledning til faskine er opgjort til 3160 m^2. Eksisterende tagflader med afledning til dræn er opgjort til 4786 m^2, og løber videre til vandløb syd for gården. Regnvandet fra den nye goldkostald ledes enten til det eksisterende afløb sammen med den eksisterende kostald eller der etableres en faskine sydøst for tilbygningen. Der skal søges om en tilladelse hos kommunen.
Møddings- og ensilagesaft
Definition og krav: På møddingspladser, ensilagepladser og pladser til kalvehytter skal regnvand, som falder på pladserne og væske der løber fra saftgivende ensilage og fast gødning opsamles i en godkendt beholder og udbringes efter samme regler som gylle og fast gødning. **Håndtering på husdyrbruget:** Væske fra plads med kalvehytter ledes til gyllesystemet.
Restvand
Definition og krav: Mælkerumsvand samt vand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift.

Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke-saftgivende ensilage og væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage. Restvand kan efter anmeldelse til Ringkøbing-Skjern Kommune udsprinkles på landbrugsarealer med en afgrøde. Betingelserne i landbrugets byggeblad om udsprinkling af ensilagesaft og restvand skal være opfyldt. **Håndtering på husdyrbruget:** Mælkerumsvand og andet rengøringsvand fra staldanlæg ledes til gyllekanaler. Vand fra befæstede areal og ensilagesiloer løber i brønde og udsprinkles på to arealer – én vest for ensilage-pladser og én på modsatte side af vejen, nord for gylletanken.
Spildevand fra vaskeplads
Definition og krav: Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken. **Håndtering på husdyrbruget:** På husdyrbruget foretages vask af maskiner og marksprøjter i marken.

Der henvises desuden til afløbsplan i bilag 3.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Ansøger oplyser følgende om olie, kemikalier, pesticider og medicin

Olie
På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i en overjordisk tank på 5.000 liter fra 2020. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner, og opbevares i tromler i maskinhuset, de er ligeledes placeret på fast bund uden afløb. Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Kemikalier
På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsaligt i form af pesticider og rengøringsmidler. Rengøringsmidler anvendes til rensning af malkeanlæg. Andre former for kemikalier der er klassificerede og mærket som giftige eller meget giftige opbevares i aflåst kemikalierum i maskinhuset. Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Pesticider
Pesticider opbevares i aflåst kemikalierum. Vask og påfyldning af sprøjte sker i marken. Påfyldning af vand i sprøjten sker så der ikke er risiko for tilbageløb til vandforsyningen. Nødvendige pesticider bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er pesticidaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et pesticid, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Medicin
Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicinen opbevares i et køleskab. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til kommunal genbrugsstation.

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at generelt skal opbevaring ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal

være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

På husdyrbrugets arealer er der markvandingsboringer. Ved boringer, jf. indvindingstilladelsen, skal der holdes en beskyttelseszone omkring borestedet på mindst 25 m for almene vandforsyningsboringer (vandværksboringer) og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer (boringer der forsyner 3-9 husstande, private drikkevandsboringer og markvandingsboringer).

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Håndtering og opbevaring af affald

Ansøger har oplyst, at i den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativet for Ringkøbing-Skjern Kommune.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingsegnet affald fra produktionen opbevares i maskinhuset, og som afleveres på den kommunale modtagestation løbende. Plastfolie køres til genbrug.

Ikke forbrændingsegnet affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingsegnet affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicerum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld
Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie. Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugs-og Fiskeristyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af

hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Minimering af risiko for uheld
Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Kemikalier er opbevaret i aflåst rum med fast bund uden afløb.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.
Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld
Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.
Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.
I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvist fladt. Det vil dog efterhånden løbe mod syd ned mod vejen, hvor det kan spærres med halmballe eller jord. Alternativt vil det fortsætte mod grøften syd for vejen – ca. 500 m fra gylletanken.

Kommunens vurdering:

Der blev i maj 2021 udarbejdet en beredskabsplan der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand
Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Ansøger oplyser:

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.
Der er naturlig ventilation i alle stalde.

Der er indregnet kumulation fra 1 husdyrbrug i forhold for til nærmeste nabo uden landbrugspligt på Hovervej 89. Der ud over er der ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug.

Kommunens vurdering:

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m^3 og 1 LE pr. m^3 i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.

- 7 OUE pr. m^3 og 3 LE pr. m^3 til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
    - Boligformål
    - Blandet bolig og erhvervsformål
    - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

- 15 OUE pr. m^3 og 10 LE pr. m^3 ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger en tidligere minkfarm på adressen Hovervej 87, 6971 Spjald der ligger nærmere end 100 meter fra nabobeboelsen på Hovervej 93, 6971 Spjald (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m^2 i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Hovervej 89	1	FMK	97,8	97,8	679,4	Ja
Hvingelvej 37	0	FMK	97,8	97,8	1178,3	Ja
Hovervej 80	0	NY	233,5	233,5	1921,4	Ja
Den mellemste Del, Hee	0	NY	352,3	352,3	5785,3	Ja
Den vestlige Del, Brejning	0	NY	352,3	352,3	6489,9	Ja
Sønden Åen, Tim	0	NY	352,3	352,3	6999,4	Ja

Konsekvenszone: 391 meter

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift:

Staldafsnit

Kostald	ProduktionsId	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m^2)
	1037084	0	232,5	975,0*	0	232,5	975,0*	75
	1037083	0	945,5	3965,0	0	945,5	3965,0	305
	1037082	0	3100,0	13000,0	0	3100,0	13000,0	1000

Kalvehytter 1	ProduktionsId	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m^2)
	1037091	0	232,5	975,0	0	232,5	975,0	75

Kalvehytter 2	ProduktionsId	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m^2)
	1037094	0	434,0	1820,0	0	434,0	1820,0	140

Ny goldkostald	ProduktionsId	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m^2)
	1037097	0	2340,5	9815,0*	0	2340,5	9815,0*	755

Tilbygning 2014	ProduktionsId	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m^2)
	1037102	0	1798,0	7540,0	0	1798,0	7540,0	580
	1037101	0	480,5	2015,0*	0	480,5	2015,0*	155

Sum			9563,5	40105*		9563,5	40105*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Nudrift:

Staldafsnit	ProduktionsId	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m^2)
Kostald	1037087	0	3100,0	13000,0	0	3100,0	13000,0	1000
	1037086	0	945,5	3965,0	0	945,5	3965,0	305
	1037085	0	341,0	1430,0	0	341,0	1430,0	110
Kalvehytter 1	1037092	0	232,5	975,0	0	232,5	975,0	75
Kalvehytter 2	1037095	0	434,0	1820,0	0	434,0	1820,0	140
Tilbygning 2014	1037104	0	480,5	2015,0	0	480,5	2015,0	155
	1037103	0	1875,5	7865,0	0	1875,5	7865,0	605
Sum			**7409**	**31070**		**7409**	**31070**	

Støj

Ansøger oplyser:

De væsentligste støjkilder på dette kvægbrug er malkeanlæg, foderblander, foderleverancer og støj fra transporter.
Alle stalde er med naturlig ventilation, som derfor ikke støjer.
Foderblanderen er i gang hver dag kl. ca. 7-8 og kl. 16-17.
Kompressoren er støjsvag og står i teknikrummet.
Der er to malkerobotter, som er i brug hele dagen. Derudover en malkestald, hvor der er aktivitet tidlig morgen og sen eftermiddag.

Der er ingen korntørringsanlæg.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af mælk, levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Kommunens vurdering:

Støjkilder fra husdyrbruget udgøres primært af malkeanlæg, foderblander, foderleverancer og støj fra transporter.
På baggrund af ansøgers oplysninger om kilder til støj og driftstiden for støjkilderne vurderes støjemissionen at ligger på et forventeligt niveau for et kvægbrug at denne størrelse. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøtilladelse.

Der er i miljøtilladelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys
Ansøger oplyser:

Der er dæmpet natbelysning, som blot fungerer som orienteringslys. Det styres via sensorer.
Der er udendørsbelysning i form af facadebelysning.

Kommunens vurdering:

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, idet der kun er orienteringslys om natten i staldene, og udendørs arbejdslys er styret at sensorer.

Fluer og skadedyr
Ansøger oplyser:

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning af gylle og udmugning af dybstrøelse samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via ordning med Mortalin A/S.

Kommunens vurdering:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Ansøger oplyser:

I forbindelse med håndtering af halm, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener samt ved transporter rundt på ejendommen. Hovedparten af foderet er ensilage, og der er således ikke støvgener herfra pga. tørstofindholdet.

Kommunens vurdering:

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

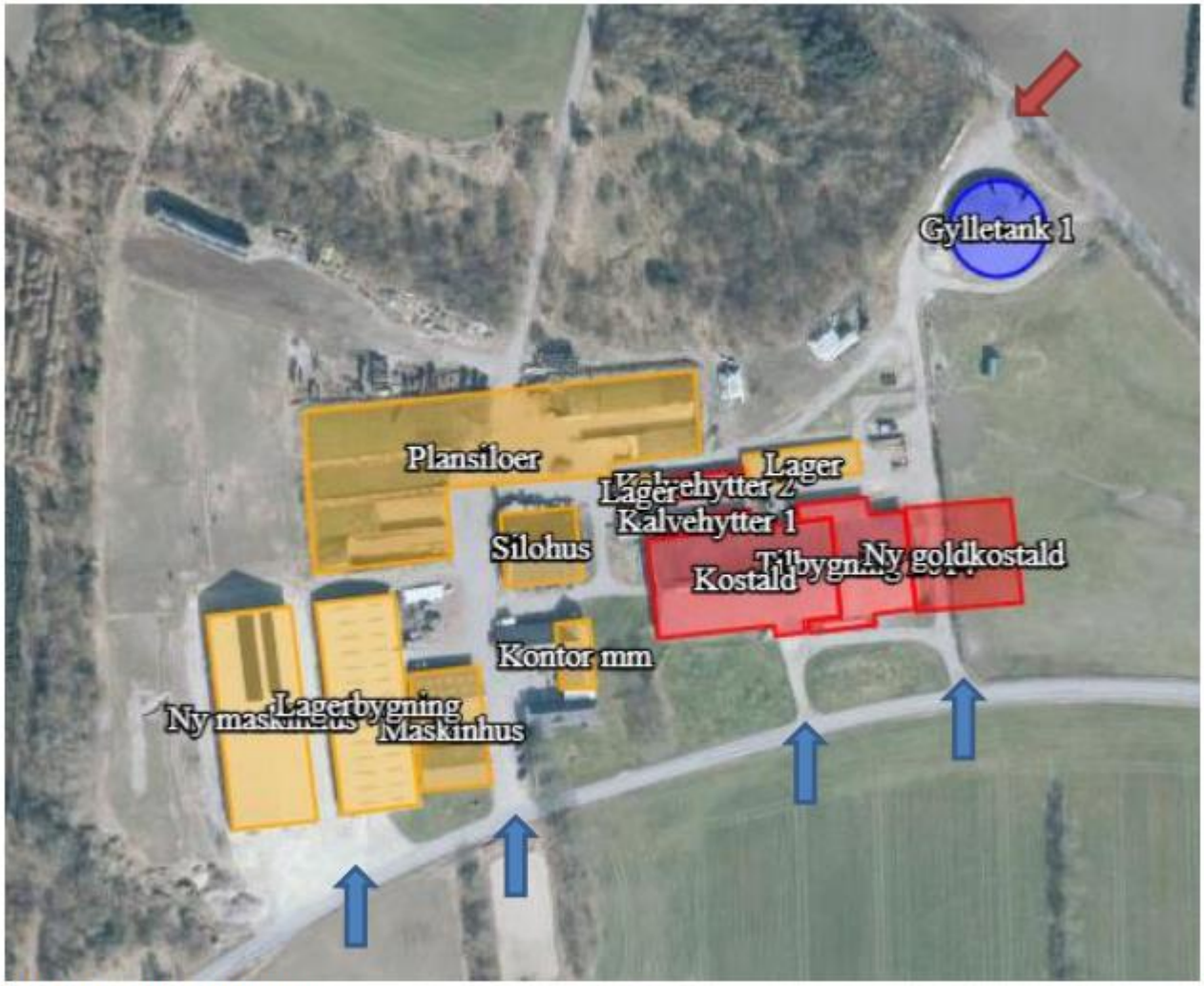
Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøtilladelse vurdere, om til-og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøtilladelse stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til-eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Til ejendommen er der fire indkørsler samt en separat indkørsel til gylletank (markeret med rødt). Det er primært de vestligste indkørsler, der anvendes i forbindelse med markdriften, såsom hjemkørsel af ensilage.

Figur 7. Til- og frakørselsforhold

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af mælk, levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, før	Antal/år, efter	Kommentarer
Indkøbt foder	52	52	
Afhentning af mælk	182	182	
Brændstof	26	26	
Husdyrgødning til marken	200	200	
Afhentning af gylle til biogasanlæg	250	325	
Husdyr til/fra ejendommen	12	12	
Grovfoder	462	525	
Døde dyr	10	10	
Affald	6	6	
Dyrlæge	26	26	
Samlet antal transporter	**1.226**	**1.364**	

Antal transporter til og fra ejendommen.

De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/ levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Kommunens vurdering:

Ansøgt projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget. Der er tale om, at især antallet af transporter af grovfoder og når gylle skal afhentes af biogasanlæg vil stige.

Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Døde dyr

Ansøger oplyser, at alle døde dyr bliver opbevaret under kadaverkappe, på befæstet areal, hævet fra jorden og placeret så direkte sollys undgås. DAKA kommer og henter døde dyr førstkommende hverdag efter ansøger har bedt om afhentning.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16b miljøtilladelser skal ske relation til ammoniakpåvirkningen i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH3-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH3-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende.

Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH3-N pr. m^2 produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH_3-N /(m^2 · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH_3-N /(m^2 · år)) [c]
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Kostald	Alle kvæg; Dybstrøelse [a]	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Kalvehytter 1	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Kalvehytter 2	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Ny goldkostald	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb [a]	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
Tilbygning 2014	Alle kvæg; Dybstrøelse [a]	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Tilbygning 2014	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89

[a] BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

[c] BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Produktion	Areal (m^2)	BAT krav (kg NH_3-N /(m^2 · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH_3-N /år)	Ansøgers forslag (kg NH_3-N / år)	Kommunens krav (kg NH_3-N /år)
(#1037082) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	1000	0,89	1	890		
(#1037083) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	305	1,16	1	354		
(#1037084) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	75	0,84	1	63		
(#1037091) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	75	0,84	1	63		
(#1037094) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	140	0,84	1	118		
(#1037097) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	755	0,89	1	672		
(#1037101) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	155	0,84	1	130		
(#1037102) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	580	0,89	1	516		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 2.806 kg NH_3-N/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 368 kg NH_3-N/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 3.174 kg NH_3-N/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 2.990 kg NH_3-N/år. Der anvendes følgende ammoniakreducerende tiltag: Teltoverdækning af gyllebeholder.

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt.

Samlet BAT beregning

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH_3-N /år)	2806	368	3174
Faktisk emission (kg NH_3-N /år)	2806	184	2990
Forskel (kg NH_3-N /år)	-	-	184
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	**Ja**

<u>Staldindretning</u>

Hovedparten af køer og kvier er opstaldet i staldsystemet "fast drænet gulv med skraber og ajleafløb", hvilket er BAT gulv. En mindre del af den eksisterende stald til køer og kvier er en sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal), hvilket er BAT for eksisterende stalde. Endvidere er der produktionsarealer med dybstrøelse, hvilket anses for BAT til syge og kælvende køer.

Kalve er opstaldet i stalde med dybstrøelse, hvilket anses for at være BAT til disse dyregrupper.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

For opbevaring og behandling af husdyrgødning henvises til afsnit lagerregnskab og opbevaringskapacitet (side 22).

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. opbevaring af husdyrgødning.

Fravalg af BAT og alternativer

Fravalg

Ansøger har ikke vurderet på fravalg af staldteknikker, idet BAT niveauet er overholdt.

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at placeringen af den nye goldkostald har været overvejet, men at den valgte placering, anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø. Alternativet til denne miljøtilladelse er at beholde den nuværende produktion.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgeneafstande.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

Udvidelsen af husdyrbruget, samt

- opførelse af en nye goldkostald på i alt 1.401 m^2 med et produktionsareal på 755 m^2,
- teltoverdækning af den eksisterende gyllebeholder på 5.000 m^3,
- 2 stk. nye lagerhaller nord for staldanlægget,
- et nyt maskinhus på 2.560 m^2 vest for husdyrbruget,
- en ny opsamlingsbeholder på 100 m^3 til restvand fra ensilagepladser

kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

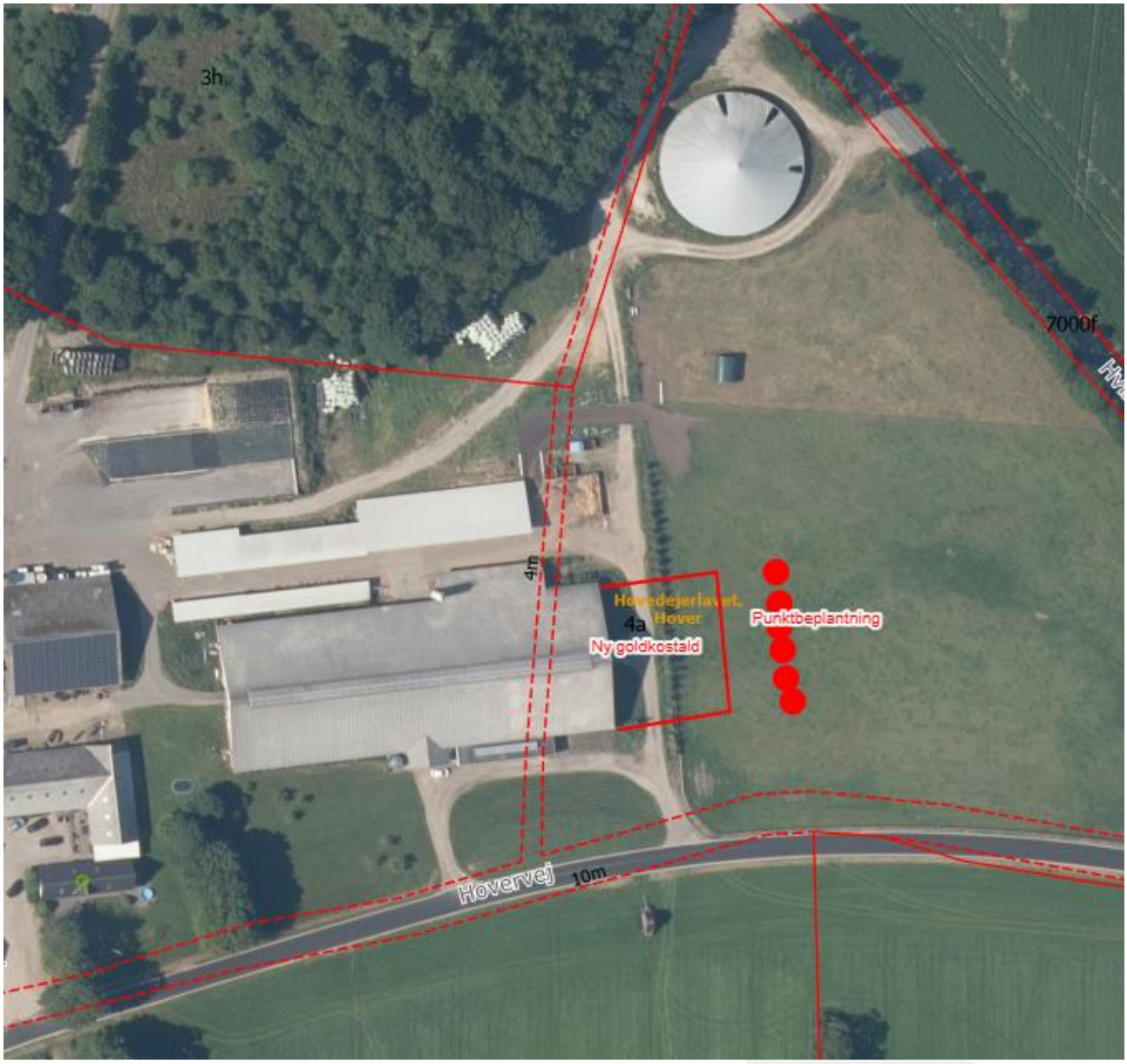
Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

.

Bilag 1: Ny punktbeplantning øst for ny goldkostald

Bilag 2: Bygningsoversigt

Bilag 3: Afløbsplan

Vand fra befæstede areal og ensilagesiloer løber i brønde og udsprinkles på to arealer – én vest for ensilagepladser og én på modsatte side af vejen, nord for gylletanken.

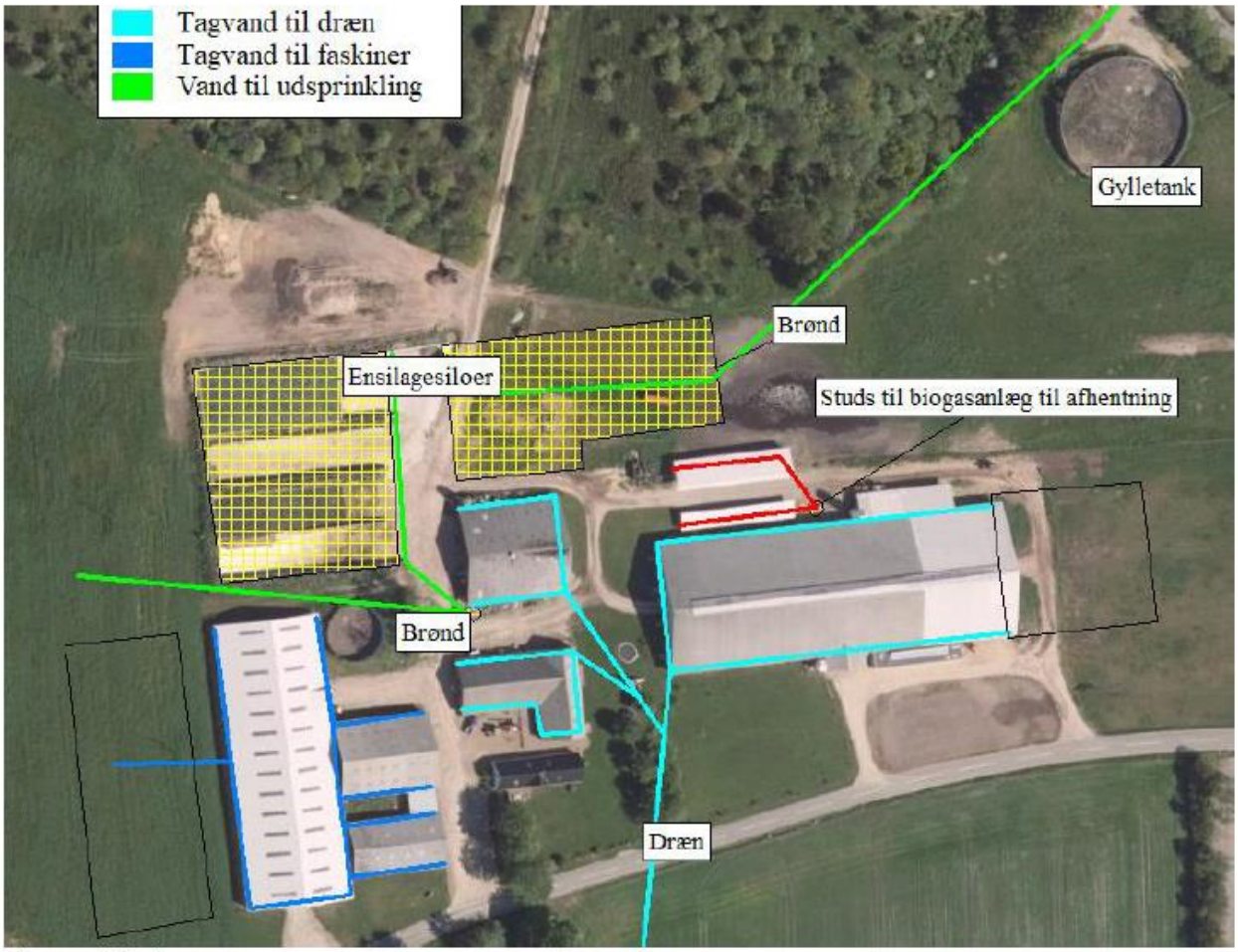
Regnvandet fra kostalden samt silohus løber til dræn og videre til vandløb syd for gården. Regnvand fra lagerbygning og maskinhuse løber til faskine vest for bygningerne. Der er ikke tagrender på kalvehytter.

Regnvandet fra den nye goldkostald ledes enten til det eksisterende afløb, som med den eksisterende kostald eller der etableres en faskine sydøst for tilbygningen. Der skal søges om tilladelse hos kommunen.

Afløb fra kalvehytter løber til gyllesystemet.

Vand fra malkestald og rengøring løber til gyllesystemet.

Gyllen tømmes fra studs nord for kostalden af biogasanlægget og pumpes retur i gylletanken nord for ejendommen samt øvrige tanke.

Figur 5. Afløbsplan

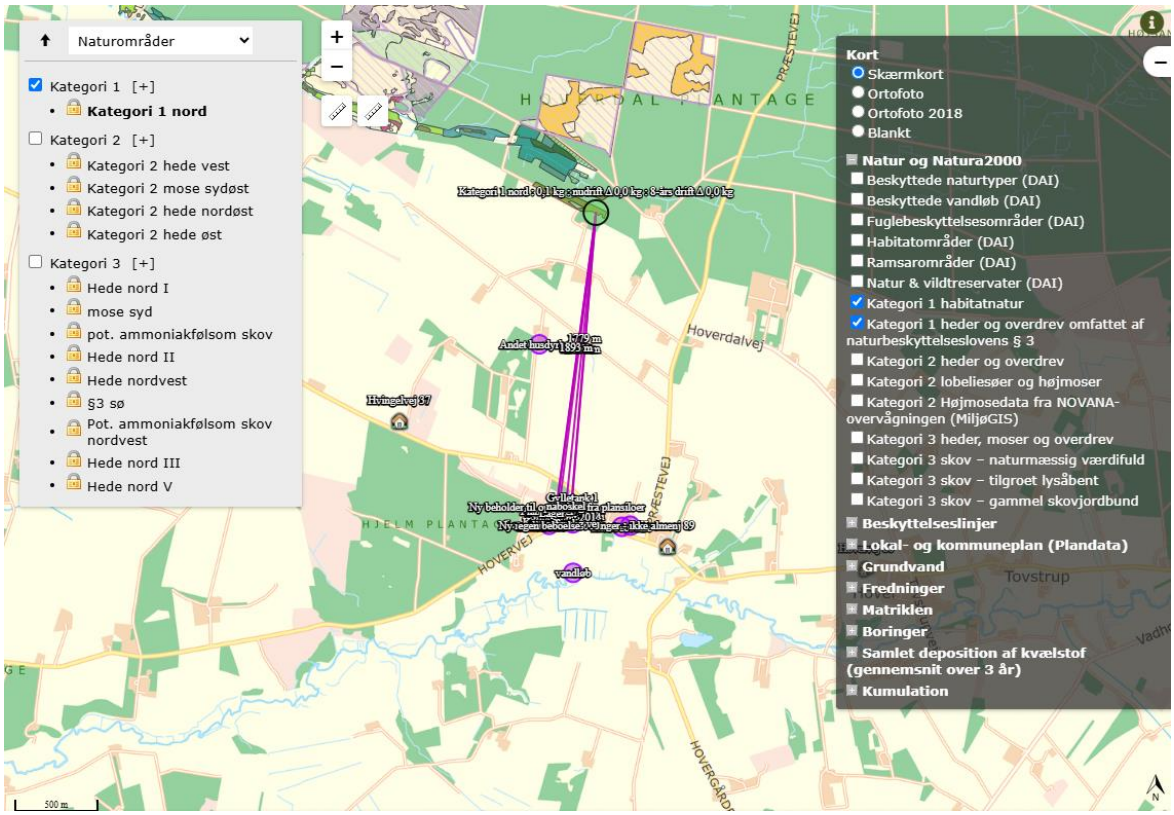
Bilag 4: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 391 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnet.

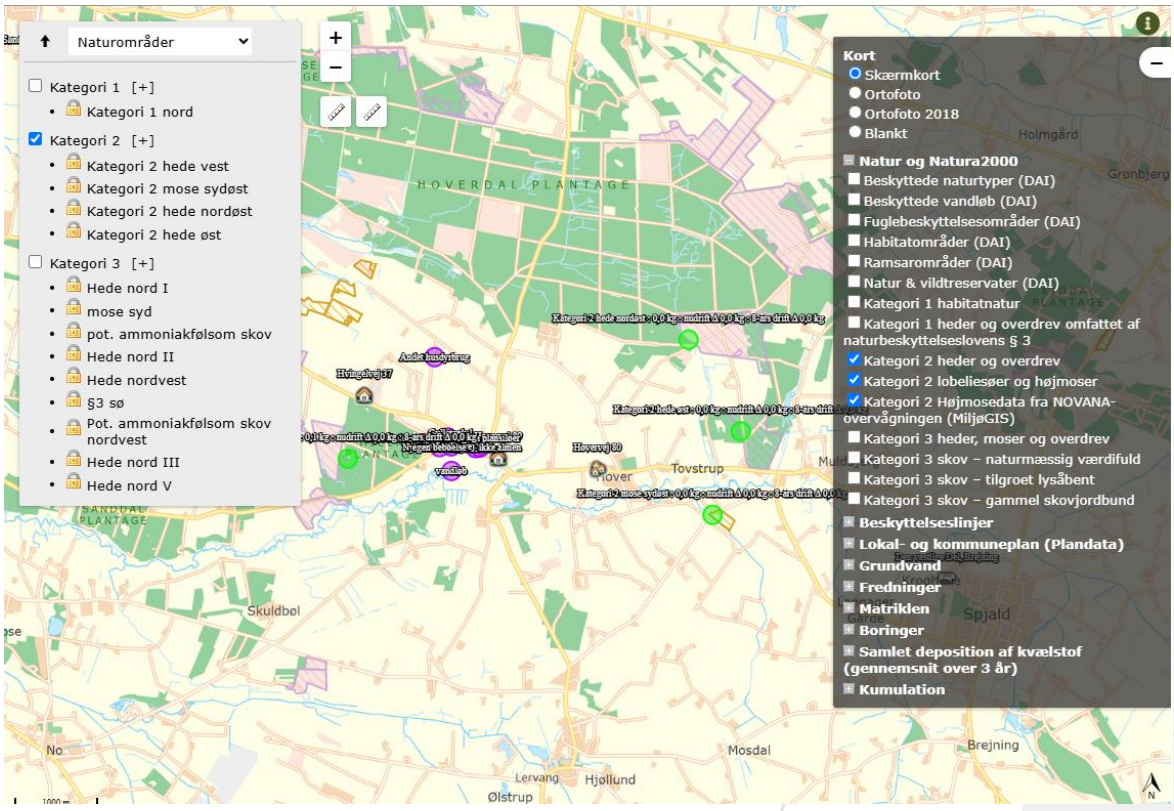

Bilag 5: Natur

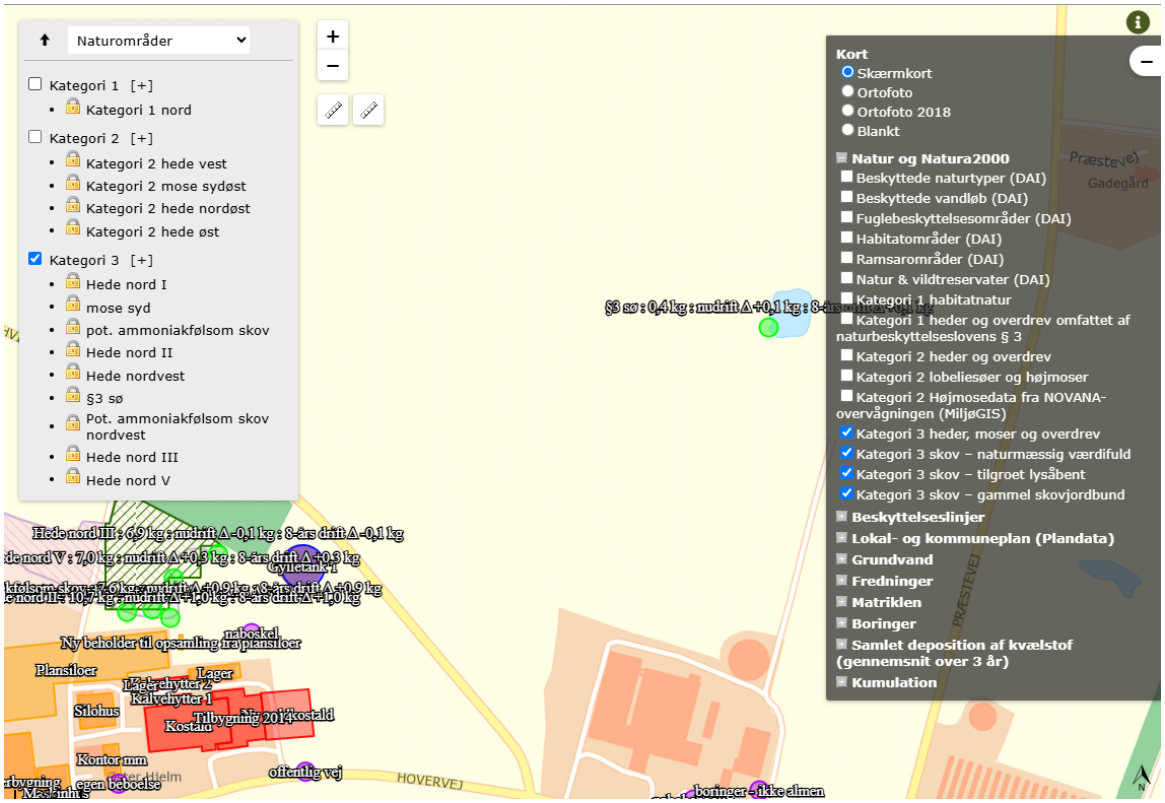
Kategori 1-natur

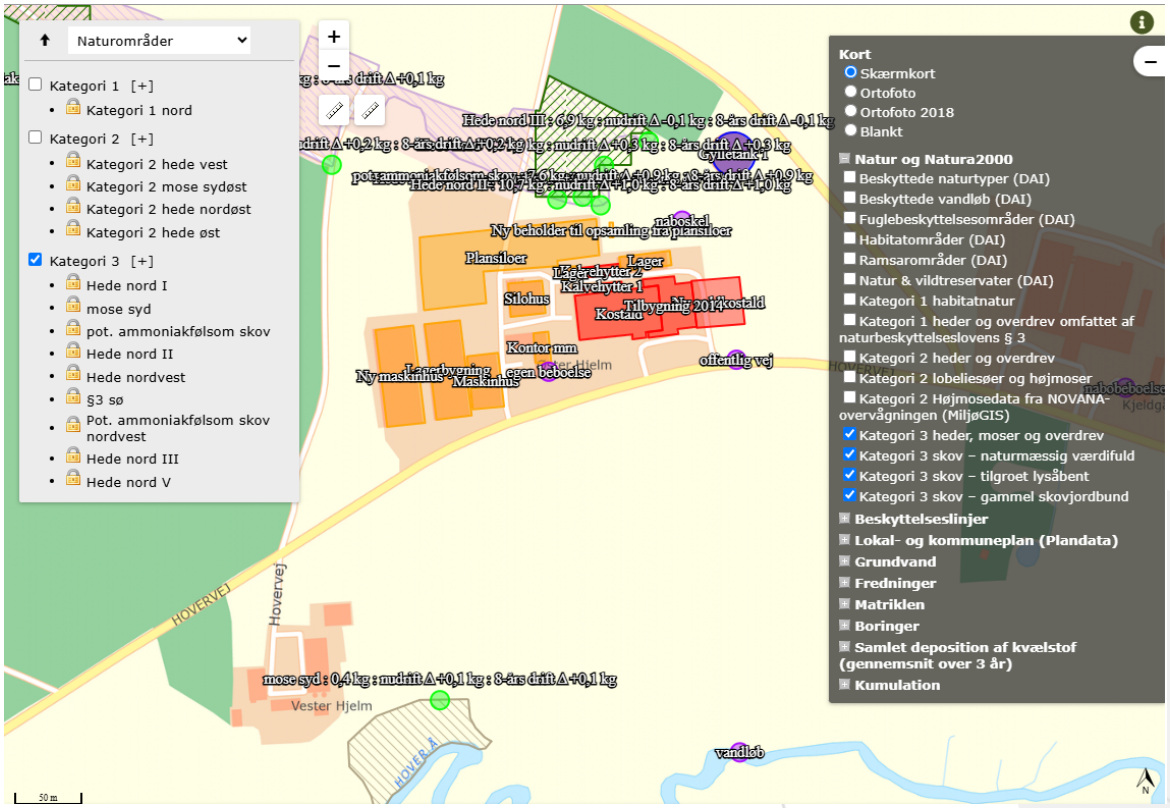

Kategori 2-natur

Kategori 3-natur

Naturområder
Kategori 1 [+]
Kategori 1 nord
Kategori 2 [+]
Kategori 2 hede vest
Kategori 2 mose sydøst
Kategori 2 hede nordøst
Kategori 2 hede øst
Kategori 3 [+]
Hede nord I
mose syd
pot. ammoniakfølsom skov
Hede nord II
Hede nordvest
§3 sø
Pot. ammoniakfølsom skov nordvest
Hede nord III
Hede nord V
Kort
Skærmkort
Ortofoto
Ortofoto 2018
Blankt
Natur og Natura2000
Beskyttede naturtyper (DAI)
Beskyttede vandløb (DAI)
Fuglebeskyttelsesområder (DAI)
Habitatområder (DAI)
Ramsarområder (DAI)
Natur & vildtreservater (DAI)
Kategori 1 habitatnatur
Kategori 1 heder og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
Kategori 2 heder og overdrev
Kategori 2 lobeliesøer og højmoser
Kategori 2 Højmosedata fra NOVANA-overvågningen (MiljøGIS)
Kategori 3 heder, moser og overdrev
Kategori 3 skov – naturmæssig værdifuld
Kategori 3 skov – tilgroet lysåbent
Kategori 3 skov – gammel skovjordbund
Beskyttelseslinjer
Lokal- og kommuneplan (Plandata)
Grundvand
Fredninger
Matriklen
Boringer
Samlet deposition af kvælstof (gennemsnit over 3 år)
Kumulation
§3 sø : 0,4 kg : mudrift Δ +0,1 kg : 8-års drift Δ +0,1 kg
Hede nord III : 6,9 kg : mudrift Δ -0,1 kg : 8-års drift Δ -0,1 kg
Cylietank 1
Ny beholder til opsamling fra pladsloer
naboskel
Pladsloer
Lager
Lagerehytter 2
Kælvehytter 1
Silohus
Kostald
Tilbygning 2014 kostald
Kontor mm
Egen beboelse
offentlig vej
HOVERVEJ
PRÆSTEVEJ
Præstevej
Gadegård
boringer - ikke almen

Naturområder
Kategori 1 [+]
Kategori 1 nord
Kategori 2 [+]
Kategori 2 hede vest
Kategori 2 mose sydøst
Kategori 2 hede nordøst
Kategori 2 hede øst
Kategori 3 [+]
Hede nord I
mose syd
pot. ammoniakfølsom skov
Hede nord II
Hede nordvest
§3 sø
Pot. ammoniakfølsom skov nordvest
Hede nord III
Hede nord V
Kort
Skærmkort
Ortofoto
Ortofoto 2018
Blankt
Natur og Natura2000
Beskyttede naturtyper (DAI)
Beskyttede vandløb (DAI)
Fuglebeskyttelsesområder (DAI)
Habitatområder (DAI)
Ramsarområder (DAI)
Natur & vildtreservater (DAI)
Kategori 1 habitatnatur
Kategori 1 heder og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
Kategori 2 heder og overdrev
Kategori 2 lobeliesøer og højmoser
Kategori 2 Højmosedata fra NOVANA-overvågningen (MiljøGIS)
Kategori 3 heder, moser og overdrev
Kategori 3 skov – naturmæssig værdifuld
Kategori 3 skov – tilgroet lysåbent
Kategori 3 skov – gammel skovjordbund
Beskyttelseslinjer
Lokal- og kommuneplan (Plandata)
Grundvand
Fredninger
Matriklen
Boringer
Samlet deposition af kvælstof (gennemsnit over 3 år)
Kumulation
Hede nord III : 6,9 kg : mudrift Δ -0,1 kg : 8-års drift Δ -0,1 kg
Cylietank 1
Ny beholder til opsamling fra pladsloer
naboskel
Pladsloer
Lager
Lagerehytter 2
Kælvehytter 1
Silohus
Kostald
Tilbygning 2014 kostald
Kontor mm
Egen beboelse
offentlig vej
HOVERVEJ
Hovervej
mose syd : 0,4 kg : mudrift Δ +0,1 kg : 8-års drift Δ +0,1 kg
Vester Hjelm
HOVER Å
vandløb
50 m